

ELMİ HESABAT

Mən Heydərova Səriyyə Cavid qızı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun 2013-cü il üçün 1-ci "Mobillik Qrantı" müsabiqəsinin "Katalitik olefinləşmə reaksiyası əsasında sintez edilmiş poli- və funksional- əvəzli divinilbenzol törəmələrinin sintetik imkanlarının araşdırılması" adlı layihə ilə qalibi oldum. Fondun maliyyə dəstəyi ilə 2013-cü il 15 may-15 iyun tarixlərində M. V. Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Kimya Fakültəsinin "Neft Kimyası və Üzvi Kataliz" Kafedrasında qısa müddətli elmi təcrübəkeçməyə göndərildim. Bu müddət ərzində həmin universitetin professoru Valentin Qeorgiyeviç Nenaydenkonun rəhbərliyi altında işlədim.

Layihə tərtib edərkən aşağıda göstərilən məqsədləri qarşıma qoymuşdum:

1,4 və 1,3 bis-divinilbenzolun funksional əvəzli törəmələrini sintez etmək, heterotsiklik birləşmələrin alınmasında bu birləşmələrin sintetik potensialını öyrənmək, 1-li və 2-li aminlərlə reaksiyalarını tədqiq etmək

Təcrübə müddəti ərzində Katalitik olefinləşmə reaksiyası əsasında tereftal və metatereftal diladehidlərindən 1,4 və 1,3 bis(2,2-dibromvinil)benzollar, həmçinin 1,4 və 1,3 bis(2-xlor-2sianovinil) benzolları sintez etdim. 1,4 və 1,3 bis(2,2-dibromvinil)benzolun birli və ikili aminlərlə qarşılıqlı təsiri reaksiyalarını apardım, alınmış reaksiya məhsullarının quruluşları Kütlə spektroskopiyası, NMR və RSA vasitəsilə təyin edilmişdir.

1,4 və 1,3 bis(2-xlor-2sianovinil) benzolların binukleofillərlə reaksiyasından yüksək çıxımla aminopirazollar (5,5'-(1,4-fenilen)bis(1H-pirazol-3-amin), 5,5'-(1,3-fenilen)bis(1H-pirazol-3-amin), 3-amino-5-ariltiofen-3-karbon turşusunun efrirləri (5,5'-(1,4-fenilen)bis(3-aminotiofen-2-karboksilat), Dimetil 5,5'-(1,3-fenilen)bis(3-aminotiofen-2-karboksilat), və 2,4 diamino-6-arilpirimidinlər (6,6'-(1,4-fenilen)bis(pirimidin-2,4-diamin), 6,6'-(1,3-fenilen)bis(pirimidin-2,4-diamin) sintez etdim.

Təcrübəkeçmə müddətində rəhbərliyi altında işlədiyim Valentin Qeorgiyeviç Nenaydenko ilə birgə "ХИМИЯ ГЕТЕРОЦИКЛИЧЕСКИХ СОЕДИНЕНИЙ" jurnalında çapa göndəriləcək məqalə üçün material hazırladıq.

Heydərova Səriyyə Cavid qızı

20 iyun 2013-cü il